

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Olsztynie

LOL.410.008.02.2023

Marzenna Jolanta Supranowicz
Starosta Węgorzewski
ul. 3 Maja 17 B
11-600 Węgorzewo

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/23/004 – Funkcjonowanie systemu informatycznego Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców (CEPiK 2.0) oraz zarządzanie funduszem celowym CEPiK

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Starostwo Powiatowe w Węgorzewie , ul. 3-go Maja 18 B, 11-600 Węgorzewo (dalej: Starostwo lub Urząd)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Marzenna Jolanta Supranowicz – Starosta Węgorzewski (dalej: Starosta) od 22 listopada 2018 r. Poprzednio, od 1 grudnia 2014 r. – Halina Irena Faj.
Zakres przedmiotowy kontroli	Realizacja przez Starostów zadań w zakresie rejestracji pojazdów oraz wydawania praw jazdy z wykorzystaniem CEPiK 2.0 oraz naliczanie i odprowadzanie opłat ewidencyjnych na rachunek Funduszu Celowego CEPiK i przekazywanie sprawozdań z opłat ewidencyjnych.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2018 r. do zakończenia kontroli, tj. do 30 lipca 2023 r.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie
Kontroler	Wojciech Dąbrowski, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LOL/71/2023 z 24 maja 2023 r.

(akta kontroli str. 1-3)

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA	Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie realizację przez Starostę Węgorzewskiego zadań w zakresie rejestracji pojazdów oraz wydawania praw jazdy z wykorzystaniem CEPiK 2.0 oraz naliczania i odprowadzania opłat ewidencyjnych na rachunek Funduszu Celowego CEPiK i przekazywania sprawozdań z tych opłat.
Uzasadnienie oceny ogólnej	W trakcie rejestracji pojazdów w Starostwie rzetelnie weryfikowano dane w przedłożonych dokumentach pod kątem zgodności z danymi zawartymi w systemie CEPiK 2.0 Podejmowano również odpowiednie działania w sytuacji stwierdzenia błędów danych zgromadzonych w Centralnej Ewidencji Pojazdów (CEP). Urząd zapewnił także, aby osoby nieupoważnione nie posiadały dostępu do CEPiK 2.0. Ponadto, w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 30 lipca 2023 r. w Urzędzie prawidłowo naliczono i odprowadzono opłaty ewidencyjne na rachunek Funduszu Celowego CEPiK.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Opis stanu faktycznego	1.1. W związku z realizacją zadań wykonywanych z wykorzystaniem systemu CEPiK 2.0 Starostwo otrzymało z Państwowej Wytwórni Papierów Wartościowych (PWPW) i (według stanu na 2023 r.) używało osiem zestawów komputerowych. W skład tych zestawów wchodziły: jednostka centralna, monitor, drukarka, czytnik kart inteligentnych oraz skaner.

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: „ustawa o NIK”.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

Według wyjaśnień Naczelnika Wydziału Komunikacji³ wszystkie urządzenia były wykorzystywane przez Starostwo do załatwiania spraw z wykorzystaniem CEPiK 2.0. Wskazała ona, że dostarczona infrastruktura sprzętowa umożliwia sprawną realizację przez Starostwo zadań z wykorzystaniem CEPiK 2.0. Podała również, że sprzęt dostarczony do obsługi CEPiK 2.0 działał prawidłowo i nie było poważniejszych awarii.

(akta kontroli str. 4-8)

1.2. Jak wyjaśniła Naczelnik, oprogramowanie CEPiK 2.0 w części dotyczącej CEP umożliwia w Urzędzie sprawną obsługę obywateli w zakresie rejestracji pojazdów. W ocenie użytkowników obsługa SI POJAZD jest prosta i intuicyjna oraz pozwala na łatwe wyszukiwanie danych i załatwianie spraw. Naczelnik wskazała również na:

- mocne strony SI POJAZD:
  - możliwość pobierania przez urzędnika dokumentu potwierdzającego zapłatę akcyzy (klient nie musi dostarczać tego dokumentu),
  - możliwość sprawdzania pojazdów w Systemie Informacyjnym Schengen (SIS);
  - automatyczne naliczanie opłat pobieranych przy rejestracji pojazdów;
  - możliwość szybkiej poprawy danych przy pomyłkach;
- słabe strony SI POJAZD:
  - nie działa czytnik do pobierania danych z dowodów rejestracyjnych,
  - zawieszanie się programu CEP,
  - częste blokady czytnika kart dostępowych, pomimo prawidłowego wpisywania kodu PIN,
  - brak możliwości pobierania danych firmy na podstawie NIP, jedynie REGON,
  - częste zawieszanie się Edytora POJAZD do tworzenia pism,
  - błędne generowanie raportów dotyczących kar za nieterminowe zgłaszanie nabycia lub zbycia pojazdów zarejestrowanych oraz rejestracji pojazdów sprowadzonych z zagranicy,
  - brak możliwości zapisywania pism z edytora POJAZD na elektroniczne nośniki danych,
  - pytanie o e-mail przy zapisywaniu czy edytowaniu właściciela pojazdu,
  - nie wszystkie zgłoszenia nabycia lub zbycia zapisują się w zakładce E-Urząd,
  - nie zawsze widoczne są w systemie zgłoszenia zbycia/nabycia po przerejestrowaniu pojazdu.
- proponowane zmiany w systemie CEP:
  - utworzenie osobnej zakładki na zgłoszenia nabycia pojazdów dla pojazdów już zarejestrowanych w Urzędzie (teraz jest to tylko opcja zgłoszenie zbycia),
  - możliwość wpisywania zbycia części pojazdu (np. przy umowach darowizny),
  - możliwość zapisywania danych z edytora POJAZD na elektroniczne nośniki danych,
  - przydatna byłaby zakładka do wszczęć postępowań administracyjnych i wydawania decyzji dotyczących kar pieniężnych za nieterminowe zgłaszanie nabycia lub zbycia pojazdów zarejestrowanych oraz rejestracji pojazdów sprowadzonych z zagranicy.

(akta kontroli str. 9-10)

---

³ Dalej: Naczelnik.

1.3. Jak wyjaśniła Naczelnik, CEPiK w części dotyczącej Centralnej Ewidencji Kierowców umożliwia w urzędzie w miarę sprawną obsługę obywateli w zakresie uprawnień do kierowania pojazdami. W ich ocenie obsługa SI KIEROWCA jest bardziej skomplikowana i mniej intuicyjna niż aplikacja SI POJAZD. Naczelnik wskazała również na:

- mocne strony SI KIEROWCA:
  - elektroniczne wyniki egzaminów państwowych na prawo jazdy z wojewódzkich ośrodków ruchu drogowego, dzięki czemu nie ma potrzeby oczekiwania na wersję papierową, jak było wcześniej,
  - przekazywanie elektroniczne żądań kierowców (nie ma potrzeby wysyłania papierowych żądań, co usprawnia procedurę),
  - elektroniczne informacje o przeszkoleniu kierowców zawodowych przez ośrodki szkolenia,
  - system Eucaris – pozwala sprawdzić, czy kierowca miał już wydany dokument prawa jazdy w krajach UE,
  - przy dostępie do danych kierowcy pojawia się komunikat, jaki jest status dokumentu w Centralnej Ewidencji Kierowców (CEK) - czy zatrzymany, czy wydany.
- słabe strony SI KIEROWCA:
  - niepoprawnie zmigrowanie danych kierowców, zwłaszcza tych, którzy mają wydane uprawnienia przed 2002 r. (częste zapytania Policji w tym zakresie czy dany kierowca posiada uprawnienia),
  - pytanie o e-mail przy zapisywaniu czy edytowaniu kierowców;
  - zawieszanie się programu CEK (nie można wydrukować PKK przy wprowadzeniu pierwszego wniosku w danym dniu, próba wydrukowania na kolejnym komputerze również powoduje jego blokadę),
  - częste blokady czytnika kart dostępowych. Mimo prawidłowego wpisywania kodu PIN,
  - niepobieranie drugiego imienia oraz miejsca urodzenia przy edytowaniu kierowców i pobieraniu danych z bazy PESEL,
  - niewidoczny aktualny dokument prawa jazdy przy zmianie miejsca zamieszkania (dotyczy to osób, które przeprowadziły się do nas z innego powiatu i chcą podnieść kwalifikacje bez poprzedniej wymiany dokumentu),
  - częste zawieszanie się edytora Kierowca,
  - brak możliwości wydruku zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym lub pojazdem przewożącym wartości pieniężne,
  - niewidoczne dla wordów badania w PKK lub PKZ mimo, że w urzędzie są wpisane,
  - narzucanie numeracji przy np. tworzeniu żądań kierowców lub przy przyjęciu akt;
  - niewłaściwe dane przy tworzeniu raportu dla Wojewody,
  - brak połączenia z innymi instytucjami (np. sądy, prokuratura),
  - częste awarie Eucaris,
  - przy zamawianiu dokumentu prawa jazdy, system błędnie podstawia daty uzyskania danych kategorii prawa jazdy, tak samo jest z datą orzeczenia lekarskiego, czy datą kwalifikacji zawodowych.

- proponowane zmiany w systemie CEK:
  - możliwość zapisywania danych z edytora KIEROWCA na elektroniczne nośniki danych,
  - usunięcie uporczywego zapytania o e-maila,
  - poprawa dat uzyskania danych kategorii prawa jazdy i dat z orzeczenia lekarskiego czy dat kwalifikacji zawodowych,
  - utworzenie połączenia z innymi instytucjami, typu sąd, policja, prokuratura.

(akta kontroli str. 11-12)

1.4. W Starostwie Powiatowym w Węgorzewie nie została określona własna procedura w zakresie obsługi obywateli na wypadek braku dostępności CEPiK 2.0, ponieważ (jak wskazała w wyjaśnieniach Naczelnik) nie było takiej potrzeby. Na wypadek braku dostępności CEPiK 2.0 w Starostwie stosuje się §17 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 31 sierpnia 2022 r. w sprawie szczegółowych czynności organów związanych z dopuszczeniem pojazdu do ruchu oraz wzorów dokumentów w tych sprawach (Dz.U. z 2022 r., poz. 1849). Zgodnie z §17 ust. 4 dane o wydanym pozwoleniu czasowym, o którym mowa w ust. 1, organ rejestrujący wprowadza do CEP niezwłocznie po usunięciu awarii systemu teleinformatycznego rejestracji”. Obywatel nie będzie w tym przypadku zmuszony ponownie udawać się do urzędu.

Ponadto, jak wyjaśniła Naczelnik, procedury postępowania na wypadek sytuacji awaryjnych określono w Instrukcji Bezpieczeństwa dla Systemów Pojazd i Kierowca, którego autorem jest PWPW S.A., udostępnionej w portalu Informacje dla Starostw. Zgłaszanie usterek, awarii, problemów związanych z użytkowaniem systemu CEPiK 2.0 oraz sprzętu informatycznego odbywa się za pośrednictwem aplikacji e-helpdesk lub infolinii DXC.

(akta kontroli str. 13)

1.5. Jak wyjaśniła Naczelnik, od 1 stycznia 2022 r. do 30 lipca 2023 r. zgłoszono łącznie 161 problemów związanych z funkcjonowaniem systemu CEPiK 2.0. Zgłoszenia awarii, usterek i problemów dokonuje się za pośrednictwem aplikacji e-helpdesk lub za pośrednictwem infolinii DXC, czasem faxem lub e-mailem. Usterki zgłasza się do DXC, który stanowi system wsparcia dla systemów Pojazd i Kierowca. Czas usunięcia usterek zależy od wagi problemu. Czasem rozwiązuje się zgłoszenia bezpośrednio na linii z konsultantem, czasem rozwiązanie następuje po 2-3 dniach, aż po sprawy, których rozwiązanie przekazywane jest do administratorów systemu i trwa znacznie dłużej. Szczegółowe informacje zawarte są w „Procedurze zgłaszania incydentów w rozwiązaniu CEPiK 2.0 a systemy teleinformatyczne”. Zgłoszenia dotyczyły najczęściej problemów z edytorem tekstu, błędów w rejestrach CEK i CEP, z zamówieniem dowodów rejestracyjnych oraz blokad niektórych funkcji lub operacji wykonywanych przez użytkowników.

(akta kontroli str. 14-15)

1.6. Nadawanie, modyfikowanie uprawnień użytkowników systemu realizowane jest w oparciu o System Obsługi Kont. Osoba upoważniona wypełnia wnioski elektronicznie, a następnie wysyła faxem do Centrum Certyfikacji PWPW S.A. Naczelnikowi uprawnienia nadaje Starosta, pracownikom - Naczelnik. Procedura opisana jest w „Instrukcji Bezpieczeństwa Systemów Pojazd i Kierowca w urzędach”. Istnieje również możliwość wypełniania wniosków ręcznie, na formularzach dostępnych na stronie Informacji dla Starostw, a następnie wysyłanie wniosków pocztą tradycyjną. W przypadku zakończenia stosunku pracy z pracownikiem jego karta dostępową jest blokowana poprzez trzykrotne wpisanie błędnego PINu, a następnie odsyłana na formularzu zwrotu karty do Centrum Certyfikacji, a konto użytkownika jest usuwane.

W czasie trwania kontroli w Wydziale Komunikacji zatrudnionych było trzech pracowników. Dla wszystkich osób zostały sporządzone formalne wnioski o nadanie uprawnień do systemów Pojazd i Kierowca. Badaniem objęto uprawnienia wszystkich trzech pracowników Urzędu, którzy mają dostęp do systemu CEPiK 2.0. Stwierdzono, że uprawnienia zostały nadane na podstawie wniosków o nadanie lub zmianę uprawnień i były zgodne z realizowanymi czynnościami, określonymi w zakresach obowiązków tych pracowników. Według stanu na 31 lipca 2023 r. w Systemie Obsługi Kont status aktywnego użytkownika posiadało trzech aktualnie zatrudnionych pracowników. Wszyscy pracownicy wykonujący zadania w systemie CEPiK 2.0 posiadali również wydane przez Starostę – Administratora Danych upoważnienia do przetwarzania danych osobowych.

(akta kontroli str. 16, 226-228)

1.7. W trakcie przeprowadzonych oględzin ustalono, że każdy z pracowników obsługujących w Starostwie CEPiK 2.0 został wyposażony w kartę kryptograficzną, na której znajdowały się ich podpisy elektroniczne. Za pomocą tych kart następował dostęp do systemu CEPiK 2.0 oraz załatwianie wszelkich spraw za jego pomocą. Zabezpieczeniem karty kryptograficznej z poziomu użytkownika był numer PIN wymagany do podania w momencie użycia karty kryptograficznej (logowania do systemu). W trakcie oględzin nie stwierdzono przypadków, aby numer PIN zapisany był na karcie kryptograficznej bądź też na kartce przyklejonej do monitora lub pod klawiaturą bądź w pobliżu miejsca pracy. Dokonano również próby uruchomienia systemu CEPiK 2.0 przez każdą osobę posiadającą kartę kryptograficzną. Ustalono, że po podaniu numeru PIN przez osobę, której przypisana była karta kryptograficzna system został uruchomiony prawidłowo.

(akta kontroli str. 17-20)

1.8. Proces wyjaśniania i usuwania niezgodności danych w systemach CEPiK 2.0 odbywał się poprzez infolinię Helpdesk podczas rozmowy z konsultantem lub za pośrednictwem aplikacji E-helpdesk. Dodatkowo, do przekazywania zgłoszeń w zakresie rozbieżności danych w dokumentach prawa jazdy z systemem CEK wykorzystywano system ITSM Atmosfera. Umożliwiał on rejestrację i śledzenie statusów zgłoszonych błędów i trudności. Czas realizacji zgłoszenia wynosi do 30 dni. Jak wyjaśniła Naczelnik, nie występowały utrudnienia w kontakcie z infolinią odpowiedzialną za zgłaszanie problemów w działaniu CEPiK 2.0. Na podstawie 10 zgłoszeń zarejestrowanych od 15 lutego 2021 r. do 20 czerwca 2023 r., które dotyczyły niezgodności danych ustalono, że siedem z nich zostało załatwionych w tym samym dniu, jedno w czasie 2 dni, a pozostałe dwa w ciągu 7 i 36 dni.

(akta kontroli str. 20-23)

1.9. Szczegółowym badaniem objęto 45 wniosków składanych przez obywateli obsługiwanych z wykorzystaniem SI POJAZD, w zakresie zbycia/nabycia, wyrejestrowania, zmiany właściciela, przerejestrowania i rejestracji pojazdu. W trakcie oględzin przeanalizowano procedurę wprowadzenia danych w zakresie wskazanych wyżej kategorii wniosków. Szczególną uwagę zwrócono na weryfikację zgodności danych zawartych w dokumentach i systemie CEPiK 2.0. Nie stwierdzono rozbieżności w tym zakresie.

(akta kontroli str. 17-19, 24-27)

1.10. W wyjaśnieniach Naczelnik podała, że o wszelkich zmianach w systemie CEPiK 2.0, a także o niedostępności tego systemu Starostwo było informowane poprzez system Informacje Dla Starostw – IDS, bądź przez forum pracowników wydziałów komunikacji.

(akta kontroli str. 28-157)

1.11. Opłaty ewidencyjne do przekazania na rzecz Funduszu Celowego CEPiK pobierane były przez Starostwo w wysokości określonej w § 2 rozporządzenia Ministra Cyfryzacji odpowiednio z dnia 30 grudnia 2019 r.⁴, 2 kwietnia 2022 r.⁵ oraz 26 sierpnia 2022 r.⁶ w sprawie opłaty ewidencyjnej stanowiącej przychód Funduszu Celowego – CEPiK⁷, które obowiązywały w trakcie niniejszej kontroli NIK.

W wyjaśnieniach Naczelnik podała, że zainstalowany w Starostwie CEPiK 2.0 umożliwiał automatyczne naliczanie opłat przy płatnościach kartą płatniczą lub gotówką. Następowo to podczas zakończenia procesu rejestracji, wymiany dowodu lub zamawiania prawa jazdy.

(akta kontroli str. 158 - 181)

1.12. Szczegółową analizą objęto pobieranie i odprowadzanie opłat ewidencyjnych oraz sporządzanie i przekazywanie sprawozdań w tym zakresie za okres od 1 stycznia 2022 r. do 31 maja 2023 r. Ustalono, że Starostwo pobrało i odprowadziło opłaty w łącznej kwocie 4 010,50 zł, w tym 2 792 zł za 2022 r. i 1 218,50 zł za 2023 r. (do 31 maja). Opłaty odprowadzone zostały terminowo, stosownie do wymogów § 5 ww. rozporządzenia Ministra Cyfryzacji. Sprawozdania zostały sporządzone i przekazane terminowo, stosownie do wymogów określonych we wskazanym wyżej rozporządzeniu Ministra Cyfryzacji.

(akta kontroli str. 158-181)

1.13. W trakcie kontroli ustalono, że w latach 2021-2022 przeprowadzono, stosownie do wymogów określonych w art. 83b ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym⁸, co najmniej jedną kontrolę rocznie w każdej stacji kontroli pojazdów działających na terenie Powiatu Węgorzewskiego. W ramach prowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie naliczania i odprowadzania opłat ewidencyjnych na rzecz Funduszu Celowego CEPiK i nie formułowano w tym obszarze zaleceń pokontrolnych.

(akta kontroli str. 182-225)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

IV. Uwagi i wnioski

Najwyższa Izba Kontroli w wyniku kontroli nie sformułowała uwag i wniosków.

⁴ Dz.U. z 2019 r. poz. 2546, ze zm.

⁵ Dz.U. z 2022 r. poz. 738, ze zm.

⁶ Dz.U. z 2022 r. poz. 1857.

⁷ Dalej: rozporządzenie Ministra Cyfryzacji.

⁸ Dz. U. z 2022 r. poz. 988, ze zm.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Olsztynie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Olsztyn, 22 sierpnia 2023 r.

Kontroler
Wojciech Dąbrowski
Specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Dyrektor Delegatury
w Olsztynie

Piotr Górny
p.o. Dyrektor

.....
podpis

.....
podpis